

LBRIS

We know
books

Niculae Manolache

Ziua când au venit peștii

(Din poveștile Argeșului și Dâmboviței)

Editura
NEUMA
2026

Cuvânt înainte	5
CAPITOLUL I Omul, Argeșul și Pădurea	7
CAPITOLUL II Semn rău	26
CAPITOLUL III Argeșul și Dâmbovița povestesc	53
CAPITOLUL IV Calicul	61
CAPITOLUL V Boierul	69
CAPITOLUL VI Starostele sacagiilor	81
CAPITOLUL VII Întâlnirea și bătaia	95
CAPITOLUL VIII Pușcăria	106
CAPITOLUL IX Înțelegerea	123
CAPITOLUL X Supărarea	129
CAPITOLUL XI Răzmerița	138
CAPITOLUL XII Lacul Morților	152
CAPITOLUL XIII Ultima Bătălie	174
CAPITOLUL XIV Ziua în care au venit peștii	218

CAPITOLUL I

Omul, Argeșul și Pădurea

În vremuri de legendă, pierdute în negura timpului, apele, arborii, plantele și toate viețuitoarele aveau un limbaj comun, se înțelegeau perfect, trăiau în deplină armonie, într-un echilibru total cu mediul înconjurător.

În acele vremuri, pe întinsa câmpie a bătrânului Danubius se afla o pădure măreață, întunecată, nepătrunsă de om, formată din specii de sălcii, plop și pâlcuri răsfirate de stejari falnici, rămași ca dovadă vie a unei alte păduri care a umbrit aceste meleaguri cu mii de ani în urmă.

În valea largă și adâncă ce însoțea pădurea, în partea de apus, a început să susure cursul unei ape, care foarte repede s-a transformat într-un râu ce curgea molcom la vale.

– Bine ai venit în împărăția mea, Apă limpede și frumos curgătoare – s-a auzit o voce ca un tunet care a făcut să vibreze Pădurea și a trezit curiozitatea tuturor viețuitoarelor care o populau. Care îți este numele, de unde vii și cât timp vei sta aici?

– Cine mi-a vorbit? – s-a auzit o voce cristalină, dar tot atât de puternică.

– Sunt eu, Stejarul cel mai bătrân din acest codru, starostele pădurii. Dacă privești deasupra copacilor, vei vedea o coroană mare, bogată, care se înalță cu mândrie peste vârfurile celorlalți copaci.

– Am văzut în oglinda apelor mele coroana maiestuoasă și mă înclin în fața ta, mărețe staroste. Sunt cel pomenit de grecul Herodot cu numele de Ordessos, dar domnitorii acestor pământuri m-au menționat în hrisoavele lor cu numele de Argeș, pe care îl am acum.

Cu îngăduința ta îmi voi purta bogăția apelor, adunată în tot cursul meu, de la munte până aici, pe acest nou făgaș, care este vecin cu tine. Sper ca noua albie pe care mi-am stabilit-o acum să-mi fie suficientă pentru apele pe care le am în grijă.

– Dacă porți cu tine gânduri bune, ai îngăduința mea pentru a rămâne, deoarece umiditatea adusă de undele tale face bine pădurii, iar viețuitoarele mele se vor bucura de apă limpede și curată, nu vor fi nevoite să caute în adâncul pădurii bălțile cu apă stătută, rămase după ploi. Apoi, în afară de glasurile supușilor mei, voi avea ocazia să aud vocea ta cristalină și să aflu noutăți de la un vecin care spune că vine de departe.

– Mă bucur pentru că mi-ai dat îngăduința și te asigur că am venit cu gânduri bune. Ai dreptate, poți afla multe de la mine, căci izvoarăsc din munții cei înalți, îmbrăcați cu păduri de brazii, tot timpul verzi, apele se strecoară printre stâncile lor, uneori se prăvălesc în cascade zgomotoase, apoi își fac loc și curg prin văile dealurilor, la umbra pădurilor de fag, și abia aici, în câmpie, după un drum lung și anevoios, se odihnesc pentru a se uni cu apa cea mare a fluviului Dunărea.

– Lung și greu drumul tău, dar te bucuri pentru că străbați locuri frumoase de care eu nu am auzit până acum. Mi-ai pomenit de brazii cei veșnic verzi, există asemenea copaci? Nu le cade frunza toamna și primăvara înverzesc din nou? Eu mai aflu câte ceva de la păsările cerului, pe care le adăpostesc în frunzișul meu, dar nu am auzit până acum despre așa minune, să rămâi tot timpul verde.

– Da, așa este, rămân verzi chiar când sunt încărcăți cu zăpadă.

- Mă bucur pentru că te am vecin și sper să aflu multe lucruri nemaiauzite de mine. Unde ai fost până acum, de ce ai apărut aici așa de târziu?

- Ehei, staroste al bătrânei păduri, de mii de ani de când îmi port apele am pățit multe și a trebuit să mă supun vremurilor prin care am trecut.

Apa mea, adică cea care mă menține în viață și mă face să fiu un râu viu, este influențată de ce vine din înaltul cerului. Când acesta este albastru iar soarele strălucește cu putere, dogoarea lui îmi ridică apa sus, o face nori, o plimbă și o redă pământului sub formă de ploaie. Atunci mă simt slăbit, fără vlagă, cu albia secată. Pe cursul meu apar insule care îmi amenință existența. Aceiași nori aduc iarna zăpada iar toamna și primăvara ploi abundente care fac să-mi crească debitul. Atunci simt că trăiesc cu adevărat, mă umflu, mă revărs, mă răsfăț în toate locurile unde pot să-mi duc apele.

Însă, vezi tu, Stejar bătrân, vremurile s-au schimbat și nu în bine, pentru mine. Nu mai sunt zăpezile sau ploile torențiale de altădată, când pământul era acoperit de ape și eu trebuia, cu grijă, dar fericit, să-mi găsesc noi făgașe pentru a le duce în apa marelui fluviu. Acum nu mai am apă multă ca odinioară, sunt un supus al vremii, mi-am lăsat celelalte cursuri în așteptare, pline cu apă, dar care nu mai curg, s-au transformat în ceea ce oamenii numesc cociocuri. Tu, cu Pădurea ta, sunteți aici de veacuri, dar eu sunt sub vremuri, veșnic călător în funcție de apele pe care mi le dă Dumnezeu și de mișcarea pământului care mă împinge mereu spre apus.

Nu știu cât timp voi păstra această albie, depinde cât de prielnică îmi va fi și de cantitatea de apă pe care o voi avea. Dacă vremurile munților de zăpadă și ale ploilor torențiale se vor întoarce, îmi voi folosi din nou și vechile făgașe. Indiferent de ce va fi, sper să rămân vecin și îți mulțumesc pentru primirea călduroasă.

Îți mai spun, mărețe staroste, că nu am venit singur pe meleagurile tale, sunt însoțit de oamenii care m-au urmat de-a lungul

veacurilor, de pe vremea când aveau unelte de piatră și locuiau pe o movilă înconjurată de apele mele, pe care ei o numeau Gumelnița. Le-am astâmpărat setea și le-am oferit hrană, dar acum s-au înmulțit, nu mai au loc pe acea movilă și nici apele mele nu mai au bogăția de altădată de a ajunge până acolo. Îți știu de multe veacuri, apele mele au trăit alături de ei și bucuriile, și necazurile lor, m-am legat de ei precum tu ești legat de viețuitoarele care hălăduiesc în împărăția ta și nici ei nu vor să se despartă de mine. S-au așezat mai jos, pe malul meu, unde nu se află pădure.

– Ce fel de ființe sunt acești oameni? De când am apărut eu pe acest pământ - și-ți spun că în crengile mele am adunat sute de ani, nu am văzut o asemenea vietate. De ce nu au venit acei oameni să locuiască în pădure, alături de celelalte vietăți care sălășluiesc la adăpostul meu?

– Oamenii sunt altfel, nu se aseamănă cu supușii tăi, au unde locui, au case construite de ei, au limbajul lor și nu-l înțeleg pe al nostru.

După atâtea veacuri de stat împreună, eu am reușit să le descifrez limbajul și înțeleg ce vorbesc. Sunt preocupați tot timpul de îmbunătățirea vieții lor, uneori strică echilibrul nostru, dar o fac pentru a trăi mai bine. Va trebui să ne obișnuim cu prezența lor și să nu ne supărăm dacă ne mai pișcă puțin încercând să-și facă traiul mai bun.

– Să știi că nu-mi place ceea ce aud. Ce pacoste mai este și această ființă căruia tu îi spui om? De unde a apărut și de ce nu poate trăi aici, în mijlocul pădurii, alături de celelalte viețuitoare? De ce trebuie să strice echilibrul naturii stabilit și păstrat de mii de ani?

– Ți-am spus că am străbătut un drum lung, din munți până în câmpie și pe meleagurile mele se află multe așezări omenești. Ei au luat în stăpânire pământul, nu avem ce face, sunt foarte mulți, dar dacă ne deranjează noi putem lupta cu ei.

– Eu am trăit până acum în bună armonie cu tot ce mă înconjoară și nu am luptat cu nimeni. Te rog să le spui să rămână acolo unde sunt, să nu se apropie de pădurea mea. Nu am chef de luptă, dar

dacă voi fi obligat, va ieși o hățâie. Chiar dacă sunt mulți, nu au voie să schimbe legile naturii, să strice un echilibru.

– Este dreptul tău să-ți aperi pădurea, liniștea și echilibrul. Vor veni, deoarece au hotărât ca toată pajiștea care se află lângă tine s-o folosească pentru animalele lor. Au găsit pe malul meu două locuri mai joase unde se pot adăpa vacile și oile, locuri cărora le-au dat numele de „Vadul Vacilor” și „Vadul Oilor”. Vor încerca să taie prin pădurea ta două drumuri care vor lega islazul vitelor de apa mea.

– Sunt foarte supărat de planurile vietăților pe care mi le-ai adus în apropiere. M-am bucurat degeaba, crezând că voi avea un vecin bun, conștient de legile naturii ce trebuiesc respectate, dar m-am înșelat, mi-ai adus vecini dușmani. Dacă vor să se atingă de copacii mei, îi aștept pregătit de război.

– Ai dreptul să-ți aperi moșia, nu mă voi amesteca în lupta voastră, dar vorbesc cu buna intenție de a nu deranja pe nimeni; oamenii au nevoie pentru vitele lor de pășune și de apa mea.

– De ce nu duc vitele să le adape cu apa din vechile tale fâgașe, abandonate, pe care tu le-ai numit cocociuri?

– Acolo este foarte departe, nu au pășune și sunt mlaștini periculoase pentru animale. Din discuțiile oamenilor am înțeles că aici este locul ideal pentru pășune și adăpatul vitelor.

– Nu mai vreau să aud nimic! Văd că îi aperi și le dai dreptate pentru nenorocirea ce au de gând s-o facă. Voi mobiliza toată pădurea și vom lupta pentru păstrarea echilibrului natural, vom apăra fiecare copac, fiecare bucată de pământ ce aparține pădurii.

* *

*

Stejarul multiseclar, starostele pădurii, a înțeles că acum, în fața primejdiei, trebuie să organizeze apărarea pădurii și a dat semnalul de pericol, coroana sa imensă a început să se clatine foarte puternic, ca și cum ar fi fost răvășită de un vânt violent, pentru a fi văzută de

păsările aflate în văzduh și crengile sale groase au început să troznească și să scârțâie asurzitor pentru ca semnalele să fie auzite în toată pădurea.

După regulile nescrise ale codrului, din momentul în care era dat semnalul de pericol, toate viețuitoarele erau obligate să uite dușmănia dintre ele, se instaura pacea generală și se așezau unele lângă altele.

În scurt timp, coroana imensă a Stejarului s-a umplut cu păsările cerului: grauri, vrăbii, sticleți, mierle, prepelițe, potârnicchi, porumbelii sălbatici. Lângă ele și-au găsit loc în frunzișul Stejarului, fără gânduri ascunse, păsările răpitoare, adică: vulturii, ulii, șoimii, ereții și bufnițele, iar sub coroană, s-au așezat într-o adevărată frăție iepuri, vulpi, porci mistreți, lupi, căprioare, șoareci, cârțițe, popândăi, broaște și râme. Pe ramurile stejarului se aflau încolăciți șerpi de toate mărimile.

Stejarul și-a potolit mișcarea coroanei și zgomotul produs de ramuri, a privit mulțumit marea adunare și a vorbit cu voce tremurătoare, făcând să vibreze toată pădurea:

– Frații mei copaci, iubitele mele viețuitoare, și voi, toate celelalte plante, care creșteți în umbra pădurii, v-am păstorit în liniște și cu înțelepciune sute de ani și viața noastră am trăit-o în liniște, după legile naturii, stabilite de mii de ani. Acum a apărut însă un mare pericol, o vietate care se numește OM și vine cu gândul să taie copacii noștri și să ia în stăpânire pământul care aparține pădurii, pentru a face două drumuri prin care animalele lor vor ajunge de la pășune, vecina noastră, la apa Argeșului.

– Ooo! – s-au auzit sunetele scoase de toate vietățile prezente, iar copacii au fremătat, plini de nemulțumire. Să plece apa de lângă noi, pentru a scăpa de nenorocire, au strigat ei!

– Eu am discutat cu Argeșul, dar se pare că nici el nu are alt loc pe unde să curgă. S-au împuținat ploile și zăpezile, nici el nu mai are apă suficientă pentru a-și schimba cursul în altă parte. Eu am înțeles situația, este o luptă pentru supraviețuire, fiecare luptă

pentru existența sa, altă cale nu există și, în concluzie, trebuie să luptăm și noi. Nu știm cât de mari vor fi acele drumuri, nu știm câți copaci au de gând să taie, poate vor vrea să distrugă toată pădurea.

Iarăși sunete de nemulțumire, iar copacii și-au înclinat coroanele în mod amenințător.

Stejarul a continuat:

– Dreptul și obligația noastră este de a apăra fiecare copac, fiecare viețuitoare, fiecare plantă, fiecare bucățică de pământ care aparține pădurii. Îi așteptăm să vină, vom vedea ce fel de ființe sunt acești oameni și vom lupta cu ei. Am rugăminte să-mi ascultați toate ordinele pe care le voi da și să intrați în luptă atunci când vă cer. Am ieșit cu bine după ploi torențiale care au durat zile întregi, am rezistat vijeliilor care ne culcau coroanele la pământ și am înfruntat viscole și geruri mari, dar nu am purtat până acum niciun război. Eu, Stejarul, starostele vostru, sper să mă pricep și să îndeplinesc și rolul unui comandant de armată. Voi, frații mei copaci, întăriți-vă coroanele, voi, dragile mele viețuitoare, mergeți la locurile voastre și pregătiți-vă pentru războiul care ne așteaptă, iar voi, plantele pădurii, gândiți-vă cum puteți apăra moșia noastră.

Copacii au început să-și miște coroanele și din senin s-a pornit o vijelie amenințătoare, iar toate viețuitoarele pregătite au strigat:

– Vom lupta! Vom lupta! Pădurea o vom apăra!

* *

*

Într-o dimineață, oastea oamenilor, unii desculți, unii îmbrăcați cu pantaloni, cu capetele descoperite și înarmați cu topoare s-au oprit în fața pădurii. A vorbit unul care se pare că era șeful lor:

– Oameni buni, în dreptul acestui ulm, dincolo de pădure, se află primul vad amenajat pe malul râului: „Vadul Vacilor“. Începem să tăiem copacii pentru a crea un drum foarte larg, prin care vitele noastre vor ajunge la apa Argeșului. Să începem!